

Del conflicte entre art i economia al conflicte entre governança i autonomia

Publicat per [Interacció](#) [1] el 14/02/2014 - 11:50 | Última modificació: 30/06/2026 - 09:53

?

Llegit avui, aquest text de Joaquim Rius continua sent especialment útil perquè anticipa un debat que encara travessa moltes polítiques culturals: qui defineix la missió de les institucions culturals i amb quina legitimitat? (n. de l'e., 2026)

A principis dels anys 2010, bona part de la literatura sobre gestió cultural encara interpretava les institucions culturals a partir de la tensió entre la lògica artística i la lògica econòmica. Rius sosté que aquest marc ja no és suficient. El veritable conflicte s'ha desplaçat. La qüestió central ja no és tant la relació entre artistes i gestors com la relació entre responsables polítics i directores de les institucions culturals.

L'article analitza aquest canvi a partir del cas de Barcelona, on els grans equipaments culturals han esdevingut una de les principals eines de la política cultural. A través d'entrevistes a responsables polítics i directius d'institucions, l'autor mostra com la creixent instrumentalització de la cultura, la demanda de rendició de comptes i les reformes de la nova gestió pública han alterat els equilibris tradicionals.

La figura del director artístic subordinat a un gerent encarregat dels números deixa pas a un nou perfil: el *manager* cultural. Aquest professional integra dimensions artístiques, econòmiques i institucionals, assumeix responsabilitats estratègiques i és interpel·lat per objectius cada vegada més amplis relacionats amb l'educació, la cohesió social, els públics o el retorn social de la cultura.

?Les institucions culturals contemporànies són espais on es negocien objectius artístics, responsabilitats públiques i models de governança.

El text és especialment interessant perquè descriu tensions que continuen plenament vigents. D'una banda, els responsables polítics reclamen més capacitat de direcció, avaluació i orientació estratègica dels equipaments. De l'altra, els directius reivindiquen autonomia professional i alerten dels riscos del dirigisme polític. El debat ja no gira al voltant de la llibertat de l'art davant el mercat, sinó sobre qui defineix el valor públic de les institucions culturals i com s'ha d'avaluar.

Potser la contribució més rellevant de l'article és mostrar que la governança cultural no és una qüestió merament administrativa. És un espai de disputa sobre la missió de les institucions, la definició de l'interès públic i la distribució del poder dins del sistema cultural. Una discussió que, més d'una dècada després, continua oberta.

Referència

Rius Ulldemolins, J. (2014). *La gobernanza y la gestión de las instituciones culturales nacionales: De la oposición entre arte y economía a la articulación entre política cultural y gestión*. *Papers. Revista de Sociologia*, 99(1), 73–95. <https://doi.org/10.5565/rev/papers/v99n1.542> [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2014/governan%C3%A7a-autonomia>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.5565/rev/papers/v99n1.542>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4736>